

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Rolul religiei în progresul omenirii

Este o părere foarte lătită azi în așa zisa societate modernă că religia nu mai are rost și locul ei l-au luat științele pozitive. „Știința ca și filosofia numai trebuie să fie sclavele religiei cum au fost în evul mediu, căci azi rădăcinile religiei sunt smulse, iar în urma ei zăpădită triumfătoare știința și filosofia”. Mai mult, religia este învinuită că ar fi în contra progresului omenesc, în contra adevărului științific. Ne punem întrebarea: Au adversarii religiei dreptate când afirmă aceasta? O cercetare amănunțită și serioasă a minții sănătoase ne va spune adevărul precum și rolul religiei în progresul omenirii. Mai întâiu trebuie să se știe că din religie își trage viața în prima linie filosofia, apoi știința. Istoria singură ne poate răspunde, dacă religia a avut sau nu, vre-un rol în progresul omenirii.

Incepând cu cel mai vechiu popor de care vorbește istoria cu poporul egiptean la acesta se vede un început destul de înfloritor în toate ramurile progresului omenesc, atât în filosofie cât și în știință și artă în temelul religiei. În acel „Ka” Egiptenii recunosteau un suflet nemuritor, un adevăr cu care savanții secolului nostru își bat și acum capul să-l deslege. Pe concepția religioasă se bazează întreaga știință egipteană. Mumiile faraonilor păstrate cu 3000 până în 4000 de ani a. H. arată tuturor știința acestui popor, iar felul de îmbalsămare al acestor mumiile a uimit până azi pe savanții zilelor noastre. Dar lucrările cele mai mărețe de care vorbește Herodot sunt faimoasele piramide, mărețul labirint în care se odihnesc trupurile celor răposați și aceste lucrări nu sunt altceva decât produsul religiei.

Un alt popor de care vorbește istoria este poporul evreu la care concepția religioasă este

mult mai dezvoltată față de celelalte popoare ale antichității. Din religie s'a zămislit un început de legislație, prima lege scrisă „decalogul”, dat de Dumnezeu lui Moise, apoi tot din religie izvorăște la poporul iudeu un început de poezie Rugăciunea lui Moise către Dumnezeu dovedește un mare suflet religios:

„Ia aminte cerule și voiu vorbi
Și tu pământule ascută din gura mea
Să curgă ca ploaia învățătura mea
Să pice ca roua cuvântul meu”

Însă poezia ia o dezvoltare și mai mare pe la anul 1055 a. H. când poporul evreu este condus de evlaviosul rege David. Cîine nu cunoaște frumoasele lui cântări de laudă, de mulțumire, de mângăiere, etc. Psalmii sunt perle de poezie religioasă. Tot din ideea religioasă ia naștere la evrei arta. Dovadă zidirea mărețului templu al înțeleptului Solomon, iar scrierile acestui rege: „Cântarea cântărilor, Ecclesiastul și Proverbele” sunt dovada cea mai vie că numai prin religie a putut dăinui poporul evreu.

Tot pe concepția religioasă se organizează și statul Asiro-Caldienilor, iar ca dovadă avem codicile de legi ale regelui Humurabi contemporan cu patriarhul Iacob.

Nu putem trece cu vederea nici poporul Indian. La acest popor concepția religioasă este așa de mult combinată cu filosofia încât ar fi foarte anevoios a stabili hotarele religiei față de filosofie, căci filosofia poporului indian nu este decât teosofie. Această religie filosofică dovedește o gândire profundă religioasă. Filosofia aceasta prezintă trei epoce.

Epoca primă din timpurile cele mai vechi și până la anul 1000 a. H. În această epocă întâlnim cea mai veche lucrare a omenirii, e opera „Rig-Veda” care conține imnuri religioase cu caracter politeist.

A doua epocă dela 1000-500 a. H. Aici filosofia începe să aibă un caracter mai dezvoltat fiind nutrită tot de concepția religioasă. E epoca lui Budha, care păsește în contra brahmanilor sfărâmand lanțurile castelor. Cele 4 puncte ale învățaturii lui Budha nu sunt adevăruri filosofice, ci sunt precepte morale având de scop îndrumarea vieții cetățenilor. Doctrina lui Budha se răspândește foarte repede având peste 400 de milioane credincioși, cari bazați pe legile religioase au putut face cele mai mărețe lucrări atât pe teren științific cât și artistic.

Un rol tot atât de mare a avut religia în dezvoltarea progresului omenesc la noi în Europa. Primul popor este cel elin, care ajunge la apogeul culturii și civilizației numai prin religie. Cu toate că religia vechilor greci a fost o religie aproape ca și a indienilor, adică o religie mai mistică față de mitologiile celorlalte popoare antice. Fantazia grecului vechiu este bogată izvorită din ideea religioasă și dă lumii întregi noi direcții în toate ramurile progresului. Athena devine școala lumii. Tot din ideea religioasă ia naștere arhitectura și sculptura. Templele clădite în cele trei stiluri grecești arată lumii civilizate ce roade a adus religia la acest popor, iar statuiele zeilor ocrotitori sunt mărețe și impunătoare.

Sculptori ca marele Fidias își găsesc inspirația numai în religie. Tot la izvorul desecat al religiei se adapă și istoricul Homer în măreața epopee națională a Elinilor. Epopeele religioase ale lui Hesiod formează un tezaur scump pentru neamul elin. Nici filosofia nu și are izvorul decât în religie și fără o pregătire treptată, izvorâtă chiar din sânul religiei nu ar fi fost posibilă dezvoltarea filosofiei de mai târziu. Hesiod pleacă în sistemul său de gândire dela problema religioasă asupra originii divinității. Partizanii de mai târziu ai lui Hesiod ca Platon, Plotin și toți idealistii fac în filosofia lor reflecțiuni asupra lumii spirituale, iar adversarii lui Hesiod fac reflecțiuni asupra lumii materiale.

Pentru religie Elinii nu au ținut seamă de nici un fel de considerații. Un Socrates este osândit la moarte ca dușman al religiei. Anaxagoras este învinuit de ateism și alungat în Asia-Mică. Un Pythagoras înțelege bine rolul religiei punând bază unui ordin moral religios, aproape la fel cu al călugărilor benedictini. Acest ordin religios trebuia să ducă o viață foarte curată dedicându-se studiului și buneii vieți morale. Atât timp cât ținu viața religioasă au putut înflori artele, știința și toate ramurile progresului, dar odată cu căderea vieții religi-

oase, cade și falnica Athenă. Și la Romani religia a jucat un mare rol. Educația Romanului se reducea la două lucruri însemnate: Respect față de zei și iubirea față de patrie. Roadele acestei educații în spirit religios și național au făcut din mica țară a lui Romulus un vast imperiu, care s'a impus lumii întregi. Literatura ia avânt însemnat având ca reprezentant pe Ovidiu, care își găsește inspirație tot în religie.

Dar și cultura veche română a avut același soartă ca și cultura greacă, căci slăbind viața religioasă se prăbușește cu ea și imperiul roman. Cu ivirea creștinismului se pune o bază și mai solidă progresului omenesc. Pe religie se clădește toată cultura și civilizația zilelor noastre. Cuvântul evangheliei Mântuitorului Hristos se răspândește pertutindeni încălzind la flacăra dragostei sufletele. Sub scutul religiei se înființează școli pe lângă mănăstiri, iar dascălul acestor școli sunt călugării, slujitorii altarului Domnului. Din chiliile mănăstirilor a plecat primele raze de știință și aceste raze de lumină intelectuală s'au adăpostit în Universitățile întemeiate de biserica creștină ca de acolo să dea lumii știința și cultura. Tot ce este sublim și mălțător numai religiei se poate atribui. Pictori nemuritori ai renașterii ca: Rafael, Leonardo da Vinci și alții au lăsat urme neperitoare în artă și aceste mărețe opere, cari împodobesc marile muzee ale occidentului sunt datorite numai și numai religiei. Tot din ideile religioase sunt inspirați și reprezentanții poeziei „Renașterii”: Dante cu opera sa „Infernul”, Petrarca și alții. Cunoștințele omenesti pe teren științific sunt produsul oamenilor bisericești, înaintea oamenilor științei. După Aristoteles, a afirmat că pământul e rotund, un episcop din Salzburg anume Vigiliu. Călugărul Giopa a descoperit magnetismul și compasul, iar călugărul Berthold a aflat cel dintâiu praful de pușcă. Iezuitul Cavalerii a constatat cel dintâiu că lumina soarelui se descompune în culori. Călugărul polonez Copernic în 1543 dovedește că pământul se învârte în jurul lui, dând ziua și noaptea, iar cardinalul Cuza dovedește că pământul se învârtește în jurul soarelui. În 1440 călugărul Gutenberg construiește cele dintâi mașini de tipărit și astfel cultura se răspândește în toată lumea. Diaconul Rollet e cel dintâiu care a descoperit electricitatea din nori mult mai înainte de Franklin. Tot religia prin oamenii săi împlinește porunca divinului Mântuitor: „Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însu-ți”. Astfel călugărul Pontius

vine în ajutorul sordo-muților și prin metoda sa îi instruieste. Călugărul Lana, învață prin metoda sa pe orbi să citească și alții care ilustrează renașterea evului mediu prin foloasele aduse progresului omenesc.

Chiar și astăzi tot în numele religiei se înființează toate institutele de binefacere. Tot în numele religiei se păstrează buna ordine în societate. Nu este oare religia care caută să formeze caractere morale dând lumii exemple de caractere? Religia a fost și va fi temelia unui stat, căci un stat fără religie nu se poate governa nici cu tunurile.

Religia a fost baza progresului și va căuta și de aici înainte să ajute omenirea căci: „religia este mare, știința noastră e nimica” după cum afirmă savantul Amère.

Dați științei ce este al științei și religiei ce este al religiei.

Ioan M. Popescu-Arges
student în teol.

P. S. Sa Păr. Episcop NICOLAE al Clujului în vizitație la Alba Iulia

În vintutea dragostei și interesului deosebit către popor și biserică P. S. Sa Episcopul nostru Nicolae, cu asesorii consistoriali Dr. Vas. Sava și Andrei Ludu, cu secretarul cons. Laur. Curea, diaconul Aurel Todoruț și corul episcopiei — a descins în 28 Martie cu trenul de d. m. în vizitație canonică la Alba-Iulia.

La sosirea trenului în gara pavoazăată sărbătorește, P. S. Sa, așteptat cu neastâmpăr și bucurie, e viu ovaționat de mulțimea imensă — în frunte cu toate oficialitățile civile și militare și toți intelectualii în ținută de rigoare. Părintele Florian Rusan, adm. protop. salută Stăpânul, în cuvinte alese, în numele protopopiatului Alba-Iulia: „Bucuria ne e mare, când putem saluta în mijlocul nostru pe P. S. V. bărbatul doririlor și întruchipătorul idealurilor bisericii noastre. Mai de mult dignitarilor înalți li-se așternea drumul cu flori, noi ne prosternem inimile devotate înaintea P. S. V. Bine este cuvântat, celce vine întru numele Domnului”.

Dl primar Dr. Aurel Sava cu însuflețirea tinerească îi zice:

„Sunt fericit, că în calitate de primar al ora-

șului de Incoronare a României întregite, leagănul suferințelor de veacuri ale neamului românesc, și ca un fost elev, pot saluta în persoana distinsă a P. S. V. pe cel mai înalt și iubit dignitar al Eparhiei.

Prea Sfinte! Sunt în măsură de a cunoaște activitatea rodnică a P. S. V. dezvoltată în decursul atâtor decenii pe terenul administrativ, bis. cultural și politic-național. Știu și îmi dau seama de greutatea din trecut, ce le-a întâmpinat P. S. V. ca luptător național, precum și de greutatea ce le aveți azi cu organizarea noiei Eparhii. Dar cunoscându-Vă înțelepciunea, perseveranța și puterea specifică de muncă, suntem tari în credința, că întreg programul și idealurile vi le veți realiza și desăvârși spre binele poporului, Bisericii și Țării noastre.

Dl secretar al P. S. S. Episcopului rom. catolic Majlat, într'o limbă românească corectă, salută pe P. S. S. în numele Episcopului său și a bisericii rom. catolice, dând expresiune sentimentelor lor de bucurie și devotament la sosirea Capului Bisericii ort. în Alba-Iulia, precum și asigurarea unei conlucrări armonice în străduințele distinse ale P. S. Sale la organizarea și consolidarea Bisericii ort. și a Țării românești.

P. S. Sa Păr. Episcop Nicolae adânc emoționat de primirea frumoasă și sinceră ce i-se face, mulțumește oratorilor, intelectualilor și poporului, zicând între altele: „Descind în mijlocul vostru nu numai din datoria și dragostea Episcopului față de Eparhia și Biserica sa, ci și din dragostea și afecția specială, ce-o am față de Alba-Iulia, unde, înainte cu 28 de ani, ca păstor sufletesc și îndrumător cultural și național am muncit și prin suferințe am dus la izbândă o luptă de deșteptare și celerare a conștiinței naționale și a credinței și nădejzii de înfăptuire a visului nostru de veacuri. Vă asigur, că și în viitor vă păstrez aceiași dragoste și interes devotat poporului, Bisericii și Țării noastre iubite.

După binecuvântarea arhierescă și după ce dl primar îi prezintă P. S. Sale pe șefii autorităților, cu cari se întreține cordial câteva minute, P. S. S. ia loc în automobil cu dl primar și pleacă la biserică parohiei centrale urmat de trăsurile suitei Sale și ale oficialităților.

În drumul dela gară spre oraș și până la bise-

rică e viu ovaționat de elevii, învățătorii și profesorii tuturor școlilor și de poporul ce nu-l uitase. La biserică e primit cu Sf. Cruce și Evangheliie și salutat în numele bisericii protopopești și a comitetului și poporului ort. de păr. Cadar, adm. parohial, căruia îi mulțumește adânc mișcat, evocând trecutul plin de atâta credință, luptă și nădejde. Dela biserică — unde asesorul Consistorial Andrei Ludu oficiază un scurt serviciu, iar secretarul consistorului Laurențiu Curea cântă răspunsurile. Prea Sfinția Sa e condus la locuința dlui Crișan, directorul „Isvorului”, unde la ora 6 d. m. se ia un ceaiu în societatea șefilor autorităților.

Seara la orele 8.30 urmează „Concertul religios” al corului episcopiei, sub măiasrta conducere a dlui profesor și dirigeur Sava Golumba. Bucățile alese, executarea lor cu adevărat artistică, pianissimurile fericite și conducerea vrăjitoare a distinsului măiestru-dirigeur au procurat momente de rară elevație sufletească auditorului, mulțumind și pe cei mai pretențioși muzicali și conducători ai corurilor din Alba-Iulia. În special priceastna „Ochiul inimei mele” și Imnul de preamărire „Lăudați pe Domnul”, armonizat pentru cor bărbătesc de profesorul S. Golumba, au fost aplaudate frenetic și bisate.

La dorința stăruitoare a auditorului s'a executat afară de program și 3 cântece naționale din „Balada lui Iancu”.

A doua zi, Duminecă, 29 Martie la orele 9 a. m. în sunetele clopotelor bis. P. S. Sa e condus dela locuință la biserică cu toată ceremonia în accentele cântării arhieresti „Pre Stăpânul și Arhierarul nostru”, executată de corul Episcopiei.

În decursul Sf. Liturghii, — oficiată cu tot fastul de P. S. Sa cu asesorii și 2 diaconi ceremoniali, prot. Fl. Rusanu și preoți și la care corul episcopiei în răspunsurile liturgice, priceastă ș. c. a atins acelaș record și la concertul religios, — P. S. Sa a hirotesit întru protopop pe dl profesor Nicolae Vasii, noul protopop al Clujului.

La sfârșitul liturghiei, P. S. Sa, purcezând dela Stihul: „Inimă curată zidește întru mine Dumnezeule și Duh drept înoiește întru cele dinlăuntru ale mele”, a ținut o prea frumoasă și edificatoare cuvântare de aproape un cias.

A evocat și reîmprospătat în memorie, cu scopul de-a răsădi în inimi, acel „Suflet” de

credință tare și curată față de biserică și aspirațiile neamului din trecut, sub a cărui putere providențială s'a putut menține solidaritatea, conștiința și s'au putut făuri Tara de azi și poziția de azi a Bisericii noastre. Atingând câteva epizoade din trecutul pe cât de greu, dar atât de luminos în nădejdele în viitor, azi realizate, ca: adunarea cea mare națională din piața Bălgradului dela anul 1895 condusă de P. S. Sa, atunci protopopul Albei-Iulia, când cei 120 jandarmi împănați și cu gânduri vrăjmașe au trebuit să retereze în fața pășirei energice ale protopopului de atunci; ca lupta îndârjită contra comasației plănuită de dușmani pentru nimicirea economică a poporului român; ca ținuta demnă și inescapabilă a întregii români din Alba-Iulia de-a nu fi iluminat orașul și de-a nu să fi arătat la venirea acolo a unui ministru cu intenții de sbiciuire și apăsare a poporului român, — P. S. Sa evidentiază necesitatea perpetuării aceluiaș Suflet mare, românesc și ortodox, care — durere — pare a slăbi, a fi otrăvit.

Un Apelează la revenirea curățeniei, însuflețirii și solidarității din trecut, la o înnoire a sufletului pe toată linia, căci ne chiamă la aceasta sfințenia sf. și marelui Post, sărbătorirea Învierii, ce s'apropie și datorită de contribuție a tuturor la consolidare bisericii și neamului abia reînviat.

Efectul deplin al cuvântului luminat și apăsat al P. Sale a impresionat adânc și a înviorat biserică arhiplină.

Cuvântează apoi frumos și convingător nou hirotesitul protopop dl Nic. Vasii, plecând dela versetul Evangheliiei zilei. „De poți ceva crede, toate se pot credinciosului”, evidentând necesitatea și puterea făcătoare de minuni a credinței religioase.

În cântecul majestos al cântării arhieresti, Stăpânul atât de iubit în biserică înnoită de dânsul illo tempore e condus cu aceeaș ceremonie la locuință.

La orele 12 urmează recepțiile la primăria orașului.

Se prezintă înaintea P. S. Sale mai întâi adm. protopopiatului Alba-Iulia P. On. D. Fl. Rusan, cu reprezentanți com. prot. care exprimă omagiile bisericii din întreg protopopiatul. Urmează apoi biserică unită, care prin reprezentantul ei dl prot. Vasile Urzică asigură pe P. S. Sa de

stima deosebită și admirația ce i-o păstrează biserica unită în temelul muncii atât de rodnice și românești din trecut și de azi a P. S. Sale.

P. S. Sa îi mulțumește accentuând necesitatea conlucrării frățești și curat românești — mai presus de diferențierile dogmatice necunoscute, nici azi de masele poporului — ale celor două biserici românești ale Țării.

Se prezintă biserica rom. cat. care prin rostul canonicului dl Dr. Francisc Balázs asigură pe P. S. Sa de sentimentele cele mai cordiale ale Stăpânului Său Episcop Majlat și bisericii sale față de P. S. Sa, biserica ort. și Țara românească, spunând cu sf. Ignatiu către Eieseni, că trăiesc cu înțetia de-a se uni și conlucra armoniic cu toți factorii chemați să promovee Evanghelia creștină și binele Țării, cum se unesc coardele instrumentului pentru a da armonia deplină, frumosul desăvârșit.

Urmează biserica evanghelică, în frunte cu preotul dl Adolf Klein, biserica reformată cu preotul Stefan Regheni, biserica israelită cu rabinul dl Alex. Fischer; bis. din Drâmbar, cu întreg comitetul parohial, care a dat pe nou hirotesitul protopop al Clujului dl Nic. Vasii; corpurile profesoriale ale scolilor secundare, 16 profesori în frunte cu distinsul director dl I. Sandu;

Oficialitățile administrative în frunte cu primarul orașului dl Dr. Aurel Sava și cu notarul public dl Dr. Romul Boca și în fine întreg comitetul parohial, 44 inși, al parohiilor ort. rom. din Alba-Iulia în frunte cu preotul administrator Nic. Cadar.

Cuvintele alese și de multă iubire și recunoștință ale tuturor reprezentanților perindați. P. S. Sa le răspunde, în parte fiecăruia, cu aceeași atenție și iubire, asigurându-i de toată sollicitudinea sa și în viitor în toate acțiunile frumoase de bine obțesc.

După masa aleasă, luată tot în casa distinsului fruntaș dl director Crișan, P. S. Sa dimpreună cu primarul orașului, asesorii consistoriali și prot. F. Rusan urcă în cetatea Bălgradului, la biserica încoronării, de unde, după o rugăciune de cerere și mulțumire a P. S. Sale și a unui imn de preamărire a Tatălui ceresc, cântat de Corul Episcopiei, face vizitele oficiale la P. S. Sa Episcopul Majlat, — care i-a și reîntors îndată vizita P. S. Sale la părintele prot. Fl. Rusan, Dr. Velican prefectul jud., Dr. Ioan Pop, Dr. Dărămuș, Dr. Aurel Sava, primar, la dna

văd. Fulea, și condus la gară la orele 7 de către toate notabilitățile orașului și bisericii — între cari de către secretarul episcopiei rom. cat. dl Dr. Gheorghe Floznic — se întoarce la reședința sa din Cluj, mângăiat și întărit de sentimentele deosebită alipire și devotament ale păstoriiților și fiilor neamului față de Păstorul cel bun până la sacrificiu, să reia firul preocupărilor și al faptelor pentru desăvârșirea operei de evanghelizare, căreia și-a închinat viața. a.

Despăgubiri de război

Nr. 1866 Ministerul Finanțelor a emis sub Nr. 28988 din 4 Februarie a. c. o ordonanță privitoare la despăgubirea averilor rămase și reținute acum în Ungaria.

În baza acestui ordin toți, persoane private sau autorități, cari având asemenea depozite, proprietate a lor la 26 Iulie 1921 pe teritoriul Ungariei, trebuie să înainteze, în termen de 10 zile dela această publicație, o cerere scutită de timbru, către Administrația Financiară locală, prin care să arate:

1. Numele, pronumele și domiciliul proprietarului sau deponentului;

2. Depozitul specificat prin numărul și data recepției sau a actului de depozit, instituția sau persoana unde s'a făcut depozitul; specificarea valorilor depozitate. În caz când depozitul conține efecte de Stat, se va anexa un borderou cu numărul de ordine al acestor efecte;

3. Dovada cetățeniei române pe baza unui certificat liberat de autoritatea competentă;

4. Imprejurările speciale în cari s'a făcut acest depozit sau orice altă informațiune care ar putea servi pentru găsirea și identificarea mai grabnică a depozitului.

Administrația Financiară va primi asemenea cereri și, după verificarea conținutului și constatarea că cuprind toate elementele necesare, va libera un număr de înregistrare al cererii, pe baza căruia petiționarul va putea urmări cursul ce s'a dat cererii sale.

Dacă în depozitele a căror restituire se cere acum se găsesc și livrete de economie și scrisuri funciare cari deja au fost declarate în urma recensământului făcut pe baza circulărilor Nr. 130.265 și 130.266 din 19 Iunie 1924, proprie-

tarii lor vor face mențiuni dacă asemenea valori au fost deja declarate.

Prin obiecte de artă se înțeleg numai (acele) obiecte depozitate la bănci și bancheri.

Se atrage insistent atențiunea că lămuririle de față privesc numai depozitele în natură păstrate în Ungaria și anume numai cele dinainte de data de 26 Iulie 1921, iar nu creanțe sau datorii pentru cari instrucțiuni ulterioare se vor da.

Pelerinaj la locurile sfinte

În cursul anului 1925 este proiectat a se aduna, la Ierusalim, un sbor ecumenic ortodox, la care urmează să ia parte întreaga Biserică Ortodoxă de răsărit, prin reprezentanți și delegați trimiși de fiecare Biserică națională.

Tot în cursul acestui an se împlinesc 16 veacuri dela data ținerii primului sinod ecumenic la Niceia (325). Acest jubileu se va sărbători în chip deosebit, și toate bisericile ortodoxe fac pregătiri în vederea acestui eveniment. Dar, deosebit de sărbătorirea ce se organizează în fiecare țară ortodoxă, sinodul proiectat la Ierusalim, are ca punct de program sărbătorirea evenimentului într'un chip cum nu s'a mai făcut până acum în ortodoxie.

În vederea acestora, cum și pentru faptul că până în prezent nu s'a organizat în Țara Românească nici un pelerinaj mare la sfințele locuri unde a trăit viața omenească Mântuitorul. S. S. Patriarhul Miron se gândește la organizarea unui mare pelerinaj, la care să ia parte cât mai mulți creștini din toată țara. Acesta va fi primul pelerinaj pios ce s'a organizat în mare până acum în Țara Românească.

În România se găsesc mulți creștini pioși cari s'au învrednicit să calce pe urmele bătătorite de sfântul picior al Domnului, dar aceștia au călătorit singuratec, sau în cete foarte mici. Pelerinajul ce urmează să se organizeze, va avea caracterul și proporțiile unui adevărat pelerinaj și la care vor fi chemați să ia parte creștini ortodoxi din toate clasele și din toate condițiunile sociale.

Un comitet alcătuit din distinse personalități bisericești și laice, se va ocupa cu toate ce privește ducerea la bun sfârșit a acestei chestiuni.

Până atunci preoții sunt invitați să înceapă a populariza în parohiile respective ideia pelerinajului.

Deși până în prezent chestiunea încă nu este suficient studiată, totuși putem indica 2—3 idei principale călăuzitoare la organizarea acestui pelerinaj:

1. Pelerinajul se organizează independent de delegațiunea care va reprezenta biserica noastră la sinodul ce se va aduna la Ierusalim.

2. Pelerinajul se va face chiar dacă sinodul din vre-o pricină oarecare, nu s'ar putea aduna anul acesta;

3. Cheltuielile de călătorie și găzduire vor fi suportate de fiecare pelerin și credem că se va ajunge, dat fiind numărul mare de participanți ce se prevede, ca să poată fi suportate și de pungile cele mai modeste.

La timpul său vom da lamuriri și îndrumări pentru organizarea pelerinajului.

Proiectul de unificare al bisericii noastre a fost votat în senat în 24 Martie cu o deosebită solemnitate, după frumoase cuvântări rostite de Sanct. Sa Patriarhul Miron, I. P. Sfințiți Metropoliți Pimen al Moldovei, Nicolae al Ardealului, Nectarie al Bucovinei, I. P. S. Arhiepiscop Gurie al Basarabiei și dnii miniștri Lapedatu și Constantinescu.

În 27 Martie proiectul a fost depus de dl ministru Lapedatu pe biroul camerei întâmpinat fiind cu aplauze din partea deputaților și în cameră a fost votat acest proiect în unanimitate.

Vom da raport special în numărul viitor.

* * *

Candidații de învățatori absolvenți ai școalelor normale confesionale vor avea să facă examenul de capacitate la școalele normale ale statului, înaintea unei comisii speciale, conform prevederilor legii noi pentru învățământul normal.

* * *

CONGRES. Sfântul Sinod al bisericii noastre a aprobat ținerea congresului asociației generale a preoților din întreaga țară pe zilele de 25 și 26 August a. c. în Cernăuți.

Eugen Murășan seful gării Hărostos, fiul preotului nostru din acea localitate a reposedat în floarea vieții lăsând în urmă-i o văduvă cu 3 copii. Odihnească în pace.

* * *

Premii. „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” din Sibiu, împarte în acest an 20 premii de câte lei 2000, acelor învățători și preoți, cari vor dovedi până la 15 Maiu a. c., că în iarna acestui an au instruit cu succes în cetine și scrisoare un număr mai mare de neștiutori de carte adulți. Abece-darele trebuincioase se trimit gratuit la cerere.

* * *

„Nu mai injurați”. Comitetul central, înființat împotriva întrebuițării cuvintelor obscene și a blestemelor, sub presedinția onorifică a Regelui Italiei, a trimis un mesaj italienilor în străinătate, în care după ce relevă că în afară de Italia trăiesc 7 milioane conaționali, îi invită să combată pretutindeni acest obicei urit, ridicând prin aceasta prestigiul latinei în toate țările din lume. Comitetul are încrederea că frații cari trăiesc în străinătate, vor da tot ajutorul lor acestei însărcinări, care interesează toate popoarele din lume... De urmat.

* * *

M. Eminescu: Poezii. (Biblioteca „Semănătorul” Arad, Nr. 23—25). În anii de războiu și în cei urmați acestora, operele autorilor noștri clasici au dispărut aproape cu desăvârșire din vitrinele și din magazinele librăriilor din țară. Românii din teritoriile alipite, pe cari vitregia stăpânirilor străine i-au ținut departe de cultura și literatura românească, căutau zadarnic la librării operele cari înseamnă până azi piscurile scrisului nostru. Aceste împrejurări au îndemnat „Biblioteca Sămănătorul” din Arad, să publice într-o ediție ieftină și la îndemâna tuturor, poeziile lui Eminescu. O nouă ediție apărută zilele acestea este cea mai complectă între cele apărute până în prezent.

Se poate comanda dela Librăria Diecezană din Arad. Prețul lei 20.

* * *

Predici. În editura Librăriei Diecezane din Arad a apărut „*Peste Golgota — la înnoire*”, predici de preotul Gheorghe Maior, profesor de religie și duhovnic în școala normală „A. Sa-

guna” din Sibiu. Volumul de 84 pagini, cuprinde 15 predici, elegant și compact imprimate. Este o constatare îmbucurătoare că în lumea haotică de criză religioasă, prin care trece toată lumea nu numai poporul nostru, unii dintre preoțimea noastră cunoscându-și chemarea și datorințele lucrează cu sârguință pentru evanghelizarea creștinilor noștri. În acest volum sunt tratate destul de bine mai multe chestiuni, ce intră în cadrul sufletesc al poporului nostru. Materia este expusă lămurii și într-o limbă cursivă cu citate din Sf. Scriptură, din Sfinții Părinți, filosofi și diferiți moralști. O recomandăm preoțimei cu toată căldura.

Se poate comanda dela Librăria Diecezană din Arad. Prețul lei 20, plus lei 2.15 pentru francatură.

* * *

Mulțumită publică. Subsemnatul, în numele meu, al parohienilor mei, al comitetului școlar din Ighiel (prot. Alba-Iulia), îmi țin de plăcută datorie să exprim și pe această cale cele mai vii mulțumiri dlui Dr. Ioan Pop, director de bancă și asesor în consistorul eparhial ort. rom. din Cluj pentru interesul și grija ce poartă bisericii și școlii noastre. În special îi mulțumim, că prin stăruințele sale ne-a ajutat să ajungem în posesiunea locului expropriat dela Stat și atribuit nouă în scopul zidirii bisericii și al celui pentru școală, — precum și pentru osteneala ce și-a dat, venind la fața locului împreună cu organele oficiale ale Statului, atât cu ocaziunea atribuirii, cât și la predarea în posesiune a imobilelor, în ziua de 3 Martie a. c. Dumnezeu să-i răsplătească creștineasca vrednicie de care a făcut dovadă. — Ighiel, 22 Martie 1925. — *Procopiu Costea*, paroh.

* * *

Mulțumită publică. În scopul rezidirii unei biserici în comuna noastră Geaca au dăruit eforia școlară din Geaca 500 lei, Trăian Ciorean 1000 lei, Aurel Păcurariu din Cătina, secretar comunal 300 lei, Panaitescu, agronom regional dir Mocin 300 lei.

Comuna noastră bisericască aduce călduroase mulțumiri acestor creștini marimiși. Dumnezeu să le dăruiască din nesecatele sale comori de bunătăți. — Geaca, 28 Martie 1925 *Ioan Macaveiu*, paroh ort.-rom.

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaudu — — 12.— Lei
2. Românii ortodocși și Românii uniți de Dr. G. Ciuhaudu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Invățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericii de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. „Problema educației sexelor“ 8.— Lei
11. „Femeia“ de Dr. C. Stanca — 20.— Lei

Nr. 227—1925.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei aIII-a de clasa primă (I) din Tg.-Murăș aprobată de Ministerul Cultelor sub Nr. 416p1 din 1924, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile parohiei sunt:

1. Salar dela stat.
2. Relut de locuință 5000 lei anual.
3. Sesiie parohială de 32 jug. în hotarul comunei Cotuș, primită prin reforma agrară din rezerva de stat.

4. Jumătate venitele stolare obicinuite.

Sfera de activitate a parohului este: a) îndeplinirea tuturor funcțiilor în și afară de biserică în mod alternativ săptămânal; b) îndeplinirea serviciilor pastorale la spitalele de stat, la asilul de copii și la penitenciarul de stat; c)

îndeplinirea serviciilor pastorale și conferențiale la garnizoana Tg.-Murăș și la spitalul militar ortodox român în garnizoană; d) fiind preotul prim și protopop, preotul al doilea este deobligat al suplini pe preotul protopop ori de câte ori va fi trebuință; e) catechizarea elevilor dela scoalele primare de stat, dela ucenicii industriali și dela scoala de arte și meserii.

Concurenții vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesesc în termenul fixat, iar pentru a face cunostință cu credincioșii se vor prezenta în o Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta, celebra și predica.

Reflectanții din alte eparhii vor prezenta certificat de concesiune dela chiriachul de care atârnă și act dela P. S. S. episcopul nostru al Clujului că poate fi acceptat în candidare.

Oficiul protopopesesc ort. rom. din Tg.-Murăș în conțelegere cu comitetul parohial.

Tg.-Murăș, la 24 Martie 1925.

Stefan Russu, protopop.

Nr. 228—1925.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa a III-a Sânger din protopopiatul Tg.-Murăș să escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Renașterea”

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela stat.
2. Locuință în natură. Casa parohială fiind pregătirile pentru edificare în curgere.
3. Sesiime parohială în mărime de 20 jug. din cari o grădină de 1 jug. lângă casa parohială.
4. Dela fiecare familie câte o miertă porumb și o zi de lucru.
5. Venitele stolare obicinuite.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs, instruite conform legilor în vigoare în termenul de mai sus subsemnatului oficiu protopopesesc și se vor prezenta cu stirea mea într'o Duminică sau sărbătoare la biserică pentru a face cunostință cu poporul.

Tg.-Murăș, la 24 Martie 1925.

Oficiul protopresbiteral al tractului Tg.-Murăș în înțelegere cu comitetul parohial.

Stefan Russu, protopop.